

Regionstyrelsens yttrande över granskning av regionstyrelsen årsredovisning 2021

Regionens revisorer har den 12 april 2022 överlämnat missiv gällande granskning av årsredovisning för 2021. (REV 16–2021) Granskningsrapporten är ställd till Regionstyrelsen.

Revisionens iakttagelser och rekommendationer

Av granskningen framgår att revisorerna bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Balanskravsresultatet var positivt. Revisorerna anser att analyser av effekter i omställningsplanen var översiktliga och att det var svårt att förstå vilka åtgärder som styrelsen och nämnden vidtagit för att minska kostnaderna.

Revisorerna instämmer inte i regionstyrelsens bedömning att måluppfyllelsen var god utan anser att resultaten svaga. De anser att uppföljningen av verksamhetsmålen inte är tillräckligt utvecklad och att styrelsen inte gjort någon egen bedömning om styrelsernas och nämndernas resultat var tillräckliga. Vidare anser revisorerna att det saknas underlag för att bedöma resultatet och måluppfyllelsen och att det för vissa mål inte framgår hur bedömningen är gjord. Revisorerna instämmer i bedömningen av resultaten för de finansiella målen.

Vidare ser revisorerna positivt på att regionstyrelsen i år gör en bedömning av god ekonomisk hushållning. De instämmer dock inte i styrelsens bedömning. Mot bakgrund av de svaga resultaten för verksamhetsmålen är deras sammantagna bedömning att de redovisade resultaten inte är förenliga med fullmäktiges mål.

Därutöver konstaterar revisorerna att regionstyrelsen inte vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationerna årsredovisning 2020.

Med utgångspunkt i granskningarna lämnar revisorerna två rekommendationer till Regionstyrelsen. Regionstyrelsen instämmer i huvudsak i revisionens iakttagelser och har följande kommentarer utifrån revisorernas rekommendationer.

1. Utveckla analysen i årsredovisningen om varför verksamheterna år efter år har underskott trots beslut om olika åtgärder. Av analysen bör det framgå vilka åtgärder som krävs för att verksamheterna ska klara sina budgetar.

Analyserna om orsakerna till de stora underskotten behöver utvecklas, det håller regionstyrelsen med revisorerna om. Den samlade bilden för att utveckla analysen består av flera moment.

- Förståelse för kostnadernas beståndsdelar och hur kostnaderna är kopplade till respektive uppdrag.
- En rapportering och uppföljning som följer ett standardiserat format med förutbestämda avrapporteringstillfällen.
- Ledarskapets betydelse för prioritering och beslut.

En modell för produktions- och kapacitetsstyrning har under några år implementeras i organisationen i syfte att tydliggöra kopplingen mellan uppdrag och resurser. Under 2022 läggs ytterliga moment till den tidigare införda slutenvårdsmodellen i form av operationsverksamhet. Med stöd av denna styrningsmodell ökar möjligheterna att både planera och följa upp samt utvärdera verksamheten utifrån såväl ett produktions- som kostnadsperspektiv. På detta sätt ökar ledningens- och verksamhetens analyskraft i syfte att göra nödvändiga prioriteringar och möjligheter till resursomfördelningar. När det gäller förutsättningarna för att effektivisera planeringen och skapa en bättre struktur för rapportering och uppföljningar sker också utveckling inom olika områden.

För att ge verksamheterna och organisationen möjlighet att utveckla faktabaserad styrning infördes under hösten ett nytt digitalt stöd för planering och uppföljning. Nämnder och basenheter upprättade sina verksamhetsplaner för 2022 i det nya systemet, Stratsys. Genom det nya stödet samlas all information på ett ställe och färdiga rapporter kan sedan konsumeras direkt i systemet eller exporteras för utskrift, eller webbpublicering för ökad transparens och kan på så sätt bidra till ökat lärande i organisationen. Arbetet med att förbättra förutsättningarna för bättre analyser pågår via processen för planering och uppföljning tillsammans med Stratsysförvaltningen. Bland annat har nya standardiserade rapportmallar för månadsuppföljning tagits fram tillsammans med en ny tidplan för att bygga rapporter underifrån. Rapportmallarna är gemensamma för alla nämnder med viss anpassning för underliggande nivåer. Arbetsätt för bättre analyser behöver också fortsätta utvecklas. I övrigt se svar 2. Regiondirektören tillsammans med ekonomidirektören (processägaren) har ansvar att förvalta och utveckla uppföljningen.

Till detta läggs regiondirektörens arbete med att skapa en gemensam mötes- och rapporteringsstruktur för att tidigt kunna lyfta nödvändiga insatser inom områden som kräver särskild uppmärksamhet. En standardiserad struktur skapar också förutsättningar för en återslagrapportering av gjorda insatser som snabbare kan utvärdera och justera nämnda insatser om/när det anses nödvändigt.

2. Säkerställ att regionstyrelsens underlag har tillräcklig kvalitet för att bedöma måluppfyllelsen för fullmäktiges verksamhetsmål. Styrelsen bör verka för att alla nämnder har mätbara mål och följer upp målen.

Regionplanens nuvarande mål har inte objektiva kriterier för uppföljning vilket sätter begränsningar för vilka förbättringar som kan uppnås kring bedömning av måluppfyllelsen under mandatperioden. Arbetet med att förbättra förutsättningarna för effektiv planering och uppföljning har fortsatt framförallt inriktats på nämndnivå. Bland annat har en checklista för hur indikatorer bör användas tagits fram i bred samverkan inom organisationen. Beslut har fattats om en gemensam struktur med delmål för nämndernas planer 2023. Ett stort arbete pågår med att utveckla Hälso- och sjukvårdsnämndens plan för 2023 som syftar till att skapa en tydligare inriktning för vad man vill uppnå i planen samt förbättrade möjligheter till uppföljning. Under 2021 infördes systemstödet Stratsys, vilket på ett bra sätt har synliggjort när den röda tråden är

oklar samt på ett tydligt sätt belyst vilka frågor som på ett tydligare sätt behöver hanteras i planeringen för att uppföljningen ska fungera mer ändamålsenligt. På sikt kan systemet bidra till att förenkla olika delar av uppföljningen, skapa en tydligare röd tråd och bidra till att det blir lättare att skapa en samlad bild av nämndernas bidrag.